

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет культури і мистецтв
Кафедра образотворчого мистецтва

СИЛАБУС
нормативного освітнього компонента
КОМПОЗИЦІЯ

підготовки бакалавра
спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво,
реставрація»
освітньо-професійної програми
«Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»

Силабус навчальної дисципліни «КОМПОЗИЦІЯ» підготовки бакалавра, галузі знань 02 Культура і мистецтво, спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація», за освітньою програмою «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація».

Розробник: Тарасюк І. І., доцент кафедри образотворчого мистецтва, кандидат архітектури,
доцент

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми

Панфілова О.Г

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри образотворчого мистецтва

протокол № 2 від 13.09. 2022р.

Завідувач кафедри:

Каленюк О.М.

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	02 – Культура і мистецтво 023 – Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація Освітньо-професійна програма Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація Бакалавр	Нормативна
Кількість годин / кредитів 180/ 6		Рік навчання 1
ІНДЗ: немає		Семестр 1-2
		Лекції 32 год.
		Практичні 76 год.
		Самостійна робота 66 год.
		Консультації 6 год.
Мова навчання: українська		Форма контролю: залік та екзамен

II. Інформація про викладача

Тарасюк Іван Іванович

Науковий ступінь **кандидат архітектури**

Вчене звання **доцент**

Посада **доцент кафедри образотворчого мистецтва**

Контактна інформація (моб. **050 6436915**, Tarasyuk@vnu.edu.ua)

Дні занять <http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу.

Програма курсу спрямована на теоретичне і практичне засвоєння основ композиції, розвитку естетичного смаку, образного мислення та творчої уяви. В процесі вивчення дисципліни отримують знання з композиції, як основи образотворчої грамоти у навчальному мистецькому закладі. Вмітимуть на практиці застосовувати відповідні закони, правила, принципи, методи та прийоми для здійснення майбутньої професійної художньої діяльності.

2. Пререквізити: «Живопис», «Рисунок».

Постреквізити: «Скульптура», «Художньо-прикладна графіка», « декоративно-прикладне мистецтво», «Монументальний живопис», «Основи іконопису», «Орнамент», «Кваліфікаційна робота».

3. Мета і завдання освітнього компонента.

Мета дисципліни – формування фахівців, здатних створювати високохудожні оригінальні твори у галузі образотворчого та декоративного мистецтва, проводити інноваційну діяльність на основі національного та зарубіжного досвіду образотворчого мистецтва.

Завдання дисципліни – засвоєння основних законів закономірностей композиції, прийомів і методів його використання в художній практиці.

4. Результати навчання (компетентності).

- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- Здатність переосмислювати базові знання, демонструвати розвинену творчу уяву, використовувати власну образно-асоціативну мову при створенні художнього образу.
- Здатність створювати затребуваний на художньому ринку суспільно значущий продукт образотворчого мистецтва.

5. Структура освітнього компонента

Денна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контр. / Бали
Змістовий модуль I. Вступ до композиції.						
Тема 1. Поняття композиції. Види композиції. Типологія композиційних рішень. Цілісність композиції.	14	2	6	5	1	ІРС/5
Тема 2. Поняття «стилізації», «інтерпретації», «трансформації». Метод асоціативності.	14	3	6	5		ІРС/5
Тема 3. Природні форми та шляхи їх узагальнення.	17	3	7	6	1	ІРС/10
Разом за модулем 1	45	8	19	16	2	
Змістовий модуль II. Композиція натюрморту.						
Тема 4. Особливості композиції натюрморту.	22	4	9	8	1	ІРС/10
Тема 5. Декоративний натюрморт.	23	4	10	8	1	ІРС/10
Разом за модулем 2	45	8	19	16	2	
Види підсумкових робіт						Бал
Модульна контрольна робота №1						МКР/30
Модульна контрольна робота №2						МКР/30
Всього годин / Балів	90	16	38	32	4	100

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контр. / Бали
Змістовий модуль III. Композиція пейзажу						
Тема 6. Особливості композиції пейзажу.	22	4	9	8	1	ІРС/10
Тема 7. Декоративний пейзаж.	23	4	10	9		ІРС/10
Разом за модулем 1	45	8	19	17	1	

Змістовий модуль IV. Композиція портрету.						
Тема 8. Композиція гумористичного і сатиричного портрету, її особливості.	21	4	9	8		IPC/10
Тема 9. Однофігурна композиція.	24	4	10	9	1	IPC/10
Разом за модулем 2	45	8	19	17	1	
Види підсумкових робіт						Бал
Модульна контрольна робота №1						МКР/30
Модульна контрольна робота №2						МКР/30
Всього годин / Балів	90	16	38	32	2	100
Всього годин	180	32	76	66	6	

* IPC – індивідуальне завдання / індивідуальна робота студента.

* МКР – модульна контрольна робота.

б. Завдання для самостійного опрацювання.

На самостійне опрацювання виноситься робота за темами змістових модулів – виконання пошукових ескізів, начерків, кольорових етюдів.

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо здобувача освіти.

Для успішного засвоєння відповідних фахових компетентностей з даної дисципліни студент зобов'язаний відвідувати усі аудиторні заняття та виконувати завдання згідно навчального плану. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування) навчання може відбуватись в он – лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Політика академічної доброчесності.

Студенту необхідно дотримуватися морально-етичних правил: не пропускати аудиторних занять (у разі пропуску – причину підтвердити документально) не привласнювати чужу інтелектуальну працю; у разі цитування наукових праць, методичних розробок, результатів досліджень, таблиць, та ін., необхідно вказувати посилання на першоджерело. У творчих, дослідницьких, методичних роботах, при виконанні самостійної роботи, слід аргументовано доводити і висловлювати власну думку, спираючись на знання та уміння, здобуті у процесі навчання у ЗВО.

Політика щодо академічної доброчесності.

Викладання дисципліни ґрунтується на засадах академічної доброчесності. Практичні роботи студентів мають бути оригінальними творами власного виконання. Теоретичні – ґрунтуватися на основі власних міркувань та умовиводів. Приклади можливої академічної недоброчесності – творчий або академічний плагіат, відсутність посилань на джерела, списування, необ'єктивне оцінювання. За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності, як повторне проходження оцінювання (контрольна робота, повторне виконання завдання відповідної теми).

Політика щодо дедлайнів та перескладання.

Поточні роботи оцінюються наприкінці вивчення відповідної теми, кінцевий термін здачі - напередодні модульної контрольної роботи з даного змістового модуля. Студент, який не

отримав оцінки за поточні завдання не допускається до складання модульних контрольних робіт.
Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин.

Неформальна освіта для викладачів дисципліни

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здійснюється відповідно до **2022 ПОЛОЖЕННЯ про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки**. За умови підтвердження, що зміст майстер-класів (семінарів, курсів тощо) відповідає темам курсу, сертифікати участі в них (або інші підтверджуючі документи) будуть достатньою підставою для зарахування відповідних тем.

V. Підсумковий контроль

Формою семестрового контролю з дисципліни «Композиція» є диференційований залік та іспит – сумарна оцінка поточного і підсумкового контролю. Підсумковий контроль здійснюється у формі двох модульних контрольних робіт. Модульні контрольні роботи - це творчі практичні роботи за темами змістових модулів, за кожен з яких студент може отримати максимально 30 балів. Термін здачі модульних контрольних робіт оприлюднюється на початку семестру. До здачі підсумкової модульної контрольної роботи допускаються студенти, які здали усі поточні завдання даного змістового модуля.

У випадку незадовільної підсумкової оцінки або за бажанням підвищити рейтинг студент може добрати бали, виконавши певний вид робіт (наприклад, здати одну із тем або перездати якусь тему). В іншому випадку студент здає залік та іспит і бали за модульні контрольні роботи анулюються.

На іспит виносяться основні практичні питання, типові та комплексні задачі (практична робота за варіантами), відповідно тем змістових модулів.

VI. Шкала оцінювання

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітніх компонентів, де формою контролю є іспит

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90–100	Відмінно	A	відмінне виконання
82–89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
75–81	Добре	C	загалом хороша робота
67–74	Задовільно	D	непогано
60–66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1–59	Незадовільно	Fx	Необхідне перескладання

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Антонович Є. А. Малюнок і живопис: методичні рекомендації. К., 1990. 28 с.

2. Вахрамеева Г. І., Каленюк О. М. Декоративний живопис. Луцьк, Поліграф. центр "Друк Формат", 2017. 20 с.
3. Григор'єва В. Б., Білгородська О. Є., Недошитко О. М., Кучеренко К. П. Основи формальної композиції: навч. Посібник. Одеса, 2022. 108 с.
4. Ідак Ю. В., Клименюк Т. М., Лясковський О. Й. Основи об'ємно-просторової композиції: навчальний посібник / друге видання, доповнене. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2020. 212 с.
5. Костенко Т. В. Основи композиції та тримірного формоутворення: навчально-методичний посібник, Харків. 2003. 256 с.
6. Марковская А. А. Рисуем фигуру человека. Харьков, 2013. 96 с.
7. Михайленко В. Є., Яковлев М. І. Основи композиції. Геометричні аспекти художнього формотворення. К.: Каравелла, 2004. 304 с.
8. Опанащук М. Емоційна природа рисунку: навчальний посібник. Львів, 2013. 114 с.
9. Пічкур М. О. Теорія і практика композиції: навч. Посібник. Харків, 2021. 248 с.
10. Потрашкова Л. В. Основи композиції та дизайну: навчальний посібник. Харків, 2007. 148 с.
11. Прокопович Т. А. Основи кольорознавства. Луцьк, ВНУ імені Лесі Українки, 2022. 124 с.
12. Степовик Д. В. Скарби України. К., 1990. 192 с.
13. Тарасюк І. І., Лелик Я. Р. Виконання завдання "Рисунок голови людини": методичний аспект. Луцьк, СНУ імені Лесі Українки, 2019. С.72-74.
14. Тарасюк І. І., Єфімова М. П. Виконання завдання "Рисунок поясного портрету з руками": методичний аспект. Луцьк, ВНУ імені Лесі Українки, 2020. С.70-72.
15. Туманов І. М. Рисунок, живопис, скульптура: навч. посібник Львів: Аверс, 2010. 496 с.
16. Яремків М. М. Композиція: творчі основи зображення: навчальний посібник. Тернопіль, 2005. 112 с.